

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 8 juli 2021

Onderwerp:

Dienstverleningsrelatie OZHZ – gemeente Dordrecht; verlenen alleenrecht

Gevraagde beslissing:

Vaststellen van het besluit inzake het voornemen tot het verlenen van een alleenrecht voor de ICT- en overige dienstverlening aan de gemeente Dordrecht, op publiekrechtelijke grondslag

Toelichting:

OZHZ verleende eind 2018 / begin 2019 een alleenrecht op grond van de Aanbestedingswet 2012 aan de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD). Dit met het oog op continuering van de dienstverleningsrelatie met het SCD na afloop van de huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) per 1 april 2022.

Met ingang van 1 januari 2022 gaat de gemeente Dordrecht de dienstverlenende taken uitvoeren die het SCD tot dan uitvoert. Het DB was op 4 maart 2021 van mening dat dit OZHZ geen redenen geeft het eerder genomen besluit en de gestelde voorwaarden inzake mogelijke contractsluiting met het SCD te heroverwegen, met de wetenschap dat Dordrecht deze dienstverlening gaat uitvoeren en derhalve contractpartij zal zijn. Het AB nam op 25 maart 2021 met instemming kennis van het DB-besluit. In de nieuwe relatie met Dordrecht zal aandacht moeten zijn voor de rol en positionering van Dordrecht als mede-eigenaar, opdrachtgever en leverancier van diensten. Hierover maken partijen nadere afspraken.

Een en ander betekent dat het bestuur van OZHZ wederom een besluit zal moeten nemen over het verlenen van een alleenrecht, en wel aan de gemeente Dordrecht. De inhoudelijke argumentatie en juridische risico's, zoals beschreven in de bestuursnotitie ten behoeve van het AB van 22 november 2018, op basis waarvan het DB en AB destijds (eind 2018 / begin 2019) het besluit inzake het alleenrecht aan het SCD hebben gebaseerd, zijn nog steeds van toepassing. Daarin is geen verandering opgetreden. Op verzoek van OZHZ heeft Pels Rijcken nog geadviseerd over een alternatief voor het alleenrecht, het zgn. 'opwaarts inbesteden' of 'terugbesteden'. Dit blijkt echter niet mogelijk.

Voorafgaand aan de bespreking in het DB van 23 juni 2021 liet de provincie weten niet te kunnen instemmen met de verlening van het alleenrecht. De provincie was niet bij het DB aanwezig. Achtergrond van de reactie was dat GS voor de zomer hun koers willen bepalen voor de toekomstbestendige uitvoering van de VTH-taken, als vervolg op de uitgevoerde provinciale verkenning. De samenwerking tussen de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten is hierbij een belangrijk thema. GS kunnen dan na de zomer, samen met de dagelijkse besturen en de directies van de omgevingsdiensten het vervolg bespreken. GS achten het verstandig de uitkomsten van deze gesprekken te betrekken bij de besluitvorming over het verlenen van het alleenrecht.

In het DB is besproken dat bij het vestigen van het nieuwe alleenrecht in 2018 ten behoeve van de dienstverlening door het SCD door alle partijen in het AB akkoord is gegaan. De discussie uit 2013 over vrijwaring van de provincie was niet meer aan de orde. Reeds in het AB van 6 juli 2017 is besloten de nieuwe contractrelatie met het SCD te baseren op een nieuw te vestigen alleenrecht. Daaraan is destijds ook een bestuurlijke ronde voorafgegaan om de gevoelens hierover op te halen. Met ingang van 1 januari 2022 gaat Dordrecht de

afgesproken diensten leveren en per 1 april 2022 loopt het huidige contract af. Met Dordrecht als nieuwe dienstverlener moet derhalve een nieuw contract worden aangegaan, gebaseerd op een nieuw te verlenen alleenrecht. De provincie heroverweegt het eerder ingenomen bestuurlijke standpunt ten aanzien van het alleenrecht. Reden hiervoor is dat PZH momenteel de koers aan het bepalen is inzake de toekomstbestendige uitvoering van de VTH-taken. GS doet dit voor de zomer, zodat zij na de zomer samen met de DB's en de directies van de OD's het vervolg kan bespreken.

Het DB heeft zich de vraag gesteld welke consequenties het voorziene uitstel van de besluitvorming over het alleenrecht, vanwege het genoemde traject van de koersbepaling door GS, kan hebben. Vraag is hoe OZHZ hiermee het beste kan omgaan, waarbij recht wordt gedaan aan zowel de wensen van de provincie als aan de eerdere bestuurlijke besluitvorming over het continueren van de dienstverleningsrelatie met het SCD/Dordrecht en het belang van de continuïteit van de bedrijfsvoering van OZHZ. Conclusie was dat met het thans voorliggende voorstel nog geen definitief alleenrecht wordt verleend. Het is een voornemen dat wordt gepubliceerd en waarop marktpartijen desgewenst kunnen reageren. Het definitief verlenen van het alleenrecht geschiedt op een later moment. Het is thans gepland in het DB van 16 september 2021, maar eventueel is het door te schuiven naar het DB in november 2021). De koersbepaling in GS en de daaropvolgende bestuurlijke discussie kan dan bij de besluitvorming worden betrokken. In elk geval moet worden voorkomen dat aan de nieuwe contractrelatie met de gemeente Dordrecht een goede juridische basis ontbreekt. Dat zou leiden tot een rechtmatigheidsrisico. Daarom moeten nu al stappen worden gezet. In elk geval zal er voor 1 april 2022 geen andere contractpartij zijn of andere afspraken kunnen zijn gemaakt met een externe dienstverlener of andere omgevingsdienst. Bovendien is het zo dat de andere omgevingsdiensten ook aan lopende contracten gebonden zijn, die in een aantal gevallen ook net zijn aangegaan en waarop OZHZ niet zomaar kan meeliften.

Het DB heeft gelet op het bovenstaande daarom op 23 juni 2021 het voorgenomen besluit inzake het alleenrecht op privaatrechtelijke grondslag vastgesteld. Voorstel aan het AB is thans om het voorgenomen besluit op publiekrechtelijke grondslag vast te stellen.

Ter informatie treft u bij de stukken een informerende bestuursnotitie over de voortgang van het offertetraject dat nu loopt. Daarin komt een aantal alternatieve opties ter sprake hoe om te gaan met de recent uitgebrachte offerte: 1) tussentijds verlengen van het huidige contract, 2) nu accepteren van de offerte met een exit-strategie. Planning is dat het DB hierover op 16 september 2021 een besluit neemt. In het DB van 23 juni 2021 is de afspraak gemaakt dat OZHZ, in de aanloop naar het DB van 16 september, met de heer Slob kan afstemmen en sparren over de te maken keuzes. Desgewenst wordt dat verbreed naar andere DB-leden.

Ambtelijke voorbereiding:

Het onderwerp is besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 10 juni 2021.

PZH heeft gemeld dat zij naar aanleiding van de stukken en het eerdere gesprek met mw. Baljeu contact hebben opgenomen met Pels Rijcken over hun advies terzake. Het advies is er duidelijk over dat er juridische risico's kleven aan het verlenen van het alleenrecht. Door transparantie te betrachten in de procedure kunnen de risico's worden verminderd. Ervaring is dat er in dat geval nauwelijks sprake zal zijn van marktpartijen die op het voorgenomen alleenrecht reageren naar aanleiding van de publicatie op TenderNed. Vraag van PZH is ook hoe het verlenen van het alleenrecht zich verhoudt tot de rechtmatigheidsverklaring die thans ook staat geagendeerd in het bestuur. In de periode 2018-2019 speelde dit immers nog niet. Een tussenoplossing zou volgens PZH nog kunnen zijn het contract te baseren op horizontale samenwerking.

OZHZ heeft toegelicht dat de rechtmatigheidsverantwoording geen ander licht werpt op de financiële rechtmatigheid van de uitgaven vanwege het contract met het SCD op basis van het alleenrecht, gelet op de gevolgde procedures. Verschillende accountants hebben vanaf

2014 het alleenrecht meegewogen in hun oordeelsvorming bij de controleverklaring. Zowel de rechtmatigheidsverantwoording als de overgang van de dienstverlening naar Dordrecht geven geen aanleiding tot een ander oordeel.

Voorts heeft OZHZ het traject van de contractsluiting met het SCD toegelicht. Bij de start van OZHZ zijn destijds 14 mogelijke scenario's onderzocht. Uiteindelijk is voor het alleenrecht gekozen, waarbij steeds de juridische risico's transparant in de stukken zijn vermeld. Op basis daarvan heeft besluitvorming plaatsgevonden, laatstelijk in 2018/2019 met het oog op verlenging van het huidige contract met het SCD. Alle deelnemers zijn daarmee toen, zonder voorbehoud, akkoord gegaan. De huidige eenjarige verlenging van het contract met het SCD (april 2021 – april 2022) is al op het verleende alleenrecht uit 2018/2019 gestoeld. Horizontale samenwerking is niet mogelijk omdat het in dit geval niet gaat om het samen uitvoeren van een publieke taak.

In antwoord op de vraag vanuit de AGE of het Europees aanbesteden überhaupt qua tijd haalbaar is heeft OZHZ toegelicht dat het DB in september a.s. een beslissing moet nemen over de uitgebrachte offerte van het SCD. Er zijn al afspraken gemaakt voor het geval het niet tot contractsluiting kan komen. De dienstverlening is dan gegarandeerd tot 1 juni 2023. Dat geeft de tijd om alsnog Europees aan te besteden. OZHZ zal het DB nog een aanvullende bestuursnotitie sturen over het lopende offertetraject (deze is thans bij de stukken gevoegd; de strekking is in de AGE toegelicht).

PZH wees er voorts op dat ook met een Europese aanbesteding alsnog bij het SCD kan worden uitgekomen. Daarnaast wijst PZH op het rapport van de Commissie Van Aartsen en op de provinciale verkenning over de VTH-taken. Samenwerking tussen omgevingsdiensten kan ook een oplossing zijn, bijvoorbeeld door bepaalde onderwerpen samen te regelen in de backoffice. Wellicht is het dan goed dit vraagstuk voor ons uit te schuiven. Dilemma kan dan wel zijn de afweging tussen nabijheid in de regio en samenwerking met de andere omgevingsdiensten.

OZHZ heeft aangegeven dat PZH al in 2018/2019 een standpunt heeft ingenomen inzake het alleenrecht. Het alleenrecht ten behoeve van het SCD is immers al zonder voorbehoud gevestigd. Indien geen sprake was van een overgang van de dienstverlening naar Dordrecht zou de verdere verlenging van het contract met het SCD daarop, zonder verdere discussie, worden gebaseerd. De nieuwe rechtmatigheidsverantwoording of de opstelling van de accountant brengt geen verandering in de situatie en ook het advies van Pels Rijcken is niet anders dan in 2018. OZHZ wees er tot slot nog op dat ook de samenwerking met de andere omgevingsdiensten (waarop in de stukken van het DB en AB van maart jl. al is ingegaan) in beginsel aanbestedingsplichtig is of met een aparte GR zou moeten worden geregeld.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

In de aanloop naar het DB van 16 september 2021 vinden verdere besprekingen plaats over de uitgebrachte offerte van het SCD. Met de heer Slob vindt afstemming plaats over het voorstel dat aan het DB van 16 september 2021 wordt voorgelegd.

Voor wat betreft het alleenrecht is de procedure als volgt:

- De voorgenomen besluiten van DB en AB worden na 8 juli 2021 bekendgemaakt conform de Aanbestedingswet 2012 en in het publicatieblad van de gemeenschappelijke regeling.
- Geïnteresseerde marktpartijen kunnen reageren op het voornemen tot het verlenen van het alleenrecht. OZHZ besluit niet eerder over het aangaan van de nieuwe

dienstverleningsovereenkomst dan nadat de procedure over het alleenrecht is doorlopen.

- Het DB neemt op 16 september 2021, of op een later moment (gelet op de reactie vanuit de provincie) maar in elk geval voor 1 april 2022, een definitief besluit over het alleenrecht. Het betreft daarbij de eventuele reacties uit de markt. Die reacties kunnen ertoe leiden dat het DB besluit dat OZHZ alsnog geen meerjarig contract afsluit met Dordrecht. Alsdan zal OZHZ een Europese aanbesteding starten of zal een andere oplossing worden gezocht. Dordrecht zal gedurende de overgangsfase, conform de hierover met het SCD gemaakte afspraken, de dienstverlening tot in elk geval 1 juni 2023 continueren. Gelet op de vertraging van een half jaar bij de aanbesteding van de ICT-diensten, zoals gemeld in de bijgaande bestuursnotitie, ligt het overigens voor de hand dat met Dordrecht nadere afspraken worden gemaakt over het langer doorlopen van de dienstverlening na 1 juni 2023.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Conceptbesluit alleenrecht AB
- Bestuursnotitie d.d. 9 juni 2021 inzake Voortgang offertetraject SCD